

Правила виходу на пенсію, зарплати і податки: що зміниться з 1 січня в Україні

• 26 грудня 2023

В Україні підвищать зарплати, прожитковий мінімум, а також пов'язані з ним соціальні виплати й податки. Ці зміни відбудуться вже 1 січня. Пенсіонерам зроблять перерахунок виплат, але для виходу на заслужений відпочинок у 2024 році працювати доведеться довше.

При підготовці використовувалися: закон про Держбюджет 2024, публікації Мінсоцполітики, Пенсійного фонду України, Державної служби зайнятості та Державної податкової служби.

Мінімалка зросте

У держбюджеті на наступний рік закладено два етапи підвищення мінімальної заробітної плати, яка з жовтня 2022 не змінювалась.

З 1 січня 2024 мінімалка зросте з 6700 грн до 7100 грн. У квітні заплановано другий етап підвищення – до 8000 грн.

Розмір мінімальної зарплати у погодинному окладі: з 1 січня – 42,6 грн з 1 квітня – 48 грн.

Оклади працівників бюджетної сфери також збільшать. Тарифна ставка працівника 1-го тарифного розряду ЄТС з 1 січня має становити 3195 грн.

Для обчислення виплат за рішенням суду мінімальну зарплату буде встановлено на рівні 1600 грн.

Прожитковий мінімум

З 1 січня 2024 в Україні зросте прожитковий мінімум для різних категорій населення:

- загальний показник прожиткового мінімуму – 2920 грн;
- для осіб, які втратили працездатність – 2361 грн;
- для працездатних осіб – 3028 грн;
- для дітей до 6 років – 2563 грн;
- для дітей віком від 6 до 18 років – 3196 грн.

Соцвиплати та податки

Від розміру прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати залежать соціальні виплати, надбавки та доплати, тому вони також зміняться. Зокрема їх враховують при обчисленні:

- оклад працівників згідно з посадою;

- податкова соціальна пільга;
- неоподатковувані мінімуми доходів;
- максимальна база нарахування ЄСВ;
- мінімальний страховий внесок;
- лікарняні та декретні допомоги;
- індексація зарплати;
- розмір єдиного податку та ЄСВ для ФОП;
- місцеві податки та збори;
- податок на нерухоме майно;
- туристичний збір;
- штрафи;
- місцеві збори за паркування.

Так, з січня зміняться розміри Єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування (ЄСВ) та Єдиного податку (ЄП) для ФОПів.

Для ФОП I групи: ЄСВ – 1562 грн на місяць (22% розміру мінімалки), ЄП – 302,80 грн на місяць (не більше 10% прожиткового мінімуму для працездатних осіб);

Для ФОП II групи: ЄСВ – 1562 грн, ЄП – 1420 грн (20% мінімальної заробітної плати);

Для ФОП III групи: ЄСВ – 1562 грн, ЄП – відсоткова ставка 5% доходу, або 3% доходу у разі сплати ПДВ.

Допомога по безробіттю

Оскільки з 1 січня 2024 мінімальна заробітна плата зросте до 7100 грн, збільшиться і розмір виплат безробітним, які зареєстровані в Державній службі зайнятості.

Максимальна виплата становитиме 7100 грн – під час воєнного стану не може перевищувати розмір мінімалки.

Оплата на суспільно-корисних роботах від Центру зайнятості зміниться з [6700-10050](#) грн до [7100 -10650](#) грн за відпрацьований повний місяць.

До того ж з 1 січня роботодавці отримуватимуть збільшену компенсацію за облаштування робочого місця для людини з інвалідністю I групи – 106,5 тис. грн (15 мінімальних заробітних плат), а II групи – 71 тис. грн (10 мінімальних зарплат).

Також для роботодавців з'явиться новий вид компенсації – повертатимуть 50% витрат, пов'язаних зі сплатою єдиного внеску за працевлаштування на нові робочі місця.

Пенсії

У січні підвищиться розмір прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність – мінімальна пенсія. Вона зросте з 2093 грн до 2361 грн. Проте цей перерахунок зроблять лише під час весняної індексації, згідно з законом про Держбюджет 2024 (про це йдеться в прикінцевих положеннях).

Водночас на збільшення суми виплат можуть розраховувати пенсіонери, що досягли пенсійного віку та мають повний страховий стаж 30/35 років для жінок та чоловіків відповідно.

Для цих категорій осіб пенсії розраховують на підставі розміру мінімальної зарплати. Мінімальна пенсія за віком встановлюється в розмірі 40% мінімальної заробітної плати. З 1 січня – це 2840 грн (раніше 2680 грн).

Працювати для пенсії доведеться довше

Вимоги щодо страхового стажу, який потрібен для виходу на пенсію за віком щорічно зростатиме на 12 місяців до 2028 року.

Наразі для призначення пенсії у 60 років потрібно мати 30 років стажу (період, протягом якого сплачувалися внески до Пенсійного фонду), але з 1 січня набудуть чинності нові умови:

- після досягнення віку 60 років – не менше 31 року
- після досягнення віку 63 роки – не менше 21 року
- після досягнення віку 65 років – не менше 15 років

Варто зазначити, якщо страхового стажу не вистачає, його можна "докупити". Для цього необхідно звернутись із заявою до податкової служби та укласти договір добровільної участі в загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні. Сума внеску залежатиме від розміру ЄСВ на момент укладання договору.

Нагадаємо, [уряд продовжить строк фізичної перевірки пенсіонерів](#) в Ощадбанку на три місяці – до 1 квітня 2024. Це стосується внутрішньо переміщених осіб, яких було взято на облік до 24 лютого 2022.